

3. Бабінцева Н. О. Формування продуктивності яблуні в насадження передгірної зони криму. Автореферат. 06.01.07. Київ. 2008. С. 2-21 (11).
4. Ничипорович А. А. Фотосинтетическая деятельность растений как основа их продуктивности в биосфере и земледелии. *Фотосинтез и продукционный процесс*. М.: Наука, 1988. С. 5–28.
5. Kers M. Mehr Blütenknospen durch licht reflektierende extenday – folie. *European fruitgrowers magazine*. 2010. № 7. P. 18 -19.
6. Иванов П. П. Структура кроны и ряда в яблоневых садах высокой урожайности. *Обрезка плодовых деревьев. Сб. стат.* М., 1972. С. 59–80.
7. Дубровський В. І. (1998). Світловий режим кроны та продуктивність фотосинтезу листків яблуні залежно від строку обрізування. *Садівництво: міжвід. темат. наук. зб.* 47. 94 – 98.
8. Marini R. P. Training and pruning apple trees. URL:<http://pubs.ext.vt.edu/422/422-021/422-021.html> (дата звернення: 24.08.2017)
9. Кривошапка В. А. (2012). Діагностика функціонального стану рослин у зв'язку з їх стійкістю до посухи та високих температур. *Садівництво*. 65. 196-203.

ЯКІСТЬ САДЖАНЦІВ ЧЕРЕШНІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СИСТЕМИ УТРИМАННЯ ҐРУНТУ В РОЗСАДНИКУ

Нінова Г.В., к.с.г.н.

*Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра
Моторного, м. Мелітополь
e-mail: stepina557@gmail.com*

Умови південного Степу характеризуються посушливим кліматом, тому вирощування сучасних садів черешні інтенсивного типу на вегетативних підщепах в таких умовах мають високі витрати води. Через це на ринку є попит на саджанці на насінневих підщепах, зокрема вишні магалєбської. Саджанці повинні відповідати напрямкам інтенсифікації садівництва та сучасним вимогам, а саме мати розгалужену крону і кореневу систему. Подібні дослідження проводять також у США, Угорщині, Росії та Україні [1,2, 3].

Сьогодні у розсадниках виникає необхідність пошуку додаткових шляхів, направлених на збереження вологи в ґрунті при максимальному утриманні та ефективному використанні води. Рішенням цього питання може бути використання системи краплинного зрошення із застосування мульчування для уникнення перегріву та швидкого висушування ґрунту у жаркий період [4].

На дослідному полі ТДАТУ були проведені дослідження системи утримання

грунту з вирощування саджанців черешні на насіннєвій підщепі вишні магалєбській. Схема садіння підщеп 80+50 x 15 см. Застосовувалось краплинне зрошення. Варіанти досліду: 1 контроль - чорний пар, 2 використання мульчуючого матеріалу - чорного агроволокна (накривний матеріал, спанбонд) 60 г/м². У 2 полі розсадника проводили кронування однорічних саджанців кісточкових на основі застосування механічного та хімічного стимулювання кронування за рекомендаціями Мелітопольської дослідної станції імені М.Ф.Сидоренка ІС НААН (Кінаш Г.А., Барабаш Т.М.). Наведені агрозаходи застосовано також для дослідження ефективності, зменшення витрат по догляду за рослинами у розсаднику, в умовах нестачі трудових ресурсів та підвищення виходу стандартних саджанців.

Досліджувались біометричні показники (висота, діаметр штамба, кількість і довжина бічних пагонів, довжина та галуження кореневої системи), вихід стандартних саджанців визначали відповідно до "Программы и методики сортоизучения плодовых, ягодных и орехоплодных культур" (Мичуринск, 1973) і "Методики проведення польових досліджень з плодовими культурами" (Київ, 1996). Оцінку якості отриманих саджанців проводили за ДСТУ 4938: 2008.

Отримані дані з впливу мульчування чорним агроволокном показали, що навесні грунт у 2 варіанті швидше прогрівався, раніше почались ростові процеси, влітку температура під ним була меншою ніж на контролі на 10-17⁰ С, відбувався більш інтенсивний розвиток кореневої системи підщеп, а у подальшому саджанців, що сприяло утворенню на 30% більшої кількості дрібних коренів у 20-30 см шарі ґрунту. На ці переваги вказують і розрахунки економічної ефективності, де оптимізація водного режиму дозволила економити на кількості поливної води, створення вологого верхнього шару ґрунту (що важливо для утворення якісної характеристики коренів саджанців), також до мінімуму зменшена кількість заходів боротьби з бур'янами, підтримується не ущільненість верхнього шару завдяки життєдіяльності біоти у вологому ґрунті.

Попередньо проведені дослідження з мульчуючим матеріалом, соломкою показали на незручність у використанні її на 2 х річний період у розсаднику, вимагали затрат робочої сили на всіх етапах від загрузки, підвезення, розкладання заданим шаром соломи та сприяли розповсюдженню миловидних при майже однакових показниках якості саджанців.

Таким чином, показники варіанту з використання чорного агроволокна свідчили про якісні та кількісні показники виходу саджанців черешні, а саме, вихід стандартних саджанців перевищував контроль на 12-17 тис. шт./га.

Рентабельність виробництва забезпечується за рахунок вищої реалізаційної ціни на саджанці високої якості (діаметра штамбу, закладеної крони з 3-4 гілками, які визрівали, розвинутою кореневою системою, яка має декілька скелетних коренів з бічними галуженнями та дрібними корінцями (мочкою). Такі саджанці при викопуванні не мали пошкоджених коренів, що забезпечує гарну

приживленість їх у саді. Що є важливим для саджанців кісточкових порід, які утворюють за зальноприйнятою технологією міцні скелетні корені на глибині 40-50 см, з малим галуженням, які підрізаються під час викопування.

Література

1. Тодорова Л.В., Малюк Т.В., Федосова А.О. Аналіз особливостей змін гідротермічних умов південного регіону України. Матер. Міжнар. наук.-практ. форум «Сучасні наукові дослідження на шляху до євроінтеграції», Мелітополь, ТДАТУ ім. Дмитра Моторного, 21-22 червня 2019 року. Мелітополь: ТДАТУ ім. Дмитра Моторного, 2019. С. 178-181.
2. Кондратенко П.В., Силаева А.М., Тороп В.В. Влияние арболина на ветвление, развитие и продуктивность яблони. *Садоводство и виноградарство*. 2008. №3. С. 14-16.
3. Basak A. *Regulatory wzrostu w matecznikach, szkolkach i mlodych sadach*. Kraków: Plantpress, 2009.
4. Технология выращивания саженцев плодовых культур на юге степной зоны Украины в условиях орошения: рекомендации ИОС УААН; отв. за вып. Р.К. Василенко. Мелітополь, 1992. С. 28-29.

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ СТРУКТУРИ СУЧАСНОГО ПЛОДОВОГО РОЗСАДНИКА

Нінова Г.В., к.с.г.н.

*Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь
e-mail: stepina557@gmail.com*

Складна структура спеціалізованих плодкових розсадників є першими провідниками досягнень науково-дослідних установ та передового практичного досвіду господарств.

В сучасних умовах в розсадниках виробники саджанців часто застосовують загальноприйняті схеми садіння підщеп, маточно-сортових садів. Ринкові відносини вимагають раціонального використання земельного фонду. Тому питання використання оптимальних схем для отримання більшої кількості стандартних саджанців є важливим та актуальним.

Серед заходів з розвитку плодового розсадництва, поряд з укріпленням матеріально-технічної бази отрасли широким впровадженням досягнень науки, техніки та передового досвіду, велике значення має створення такої виробничої